

Міністерство освіти і науки України
Харківський соціально-економічний фаховий коледж

ЗАТВЕРДЖУЮ
З.о.директора ХСЕФК
Ольга ГАЛКІНА
« 10 » квітня 2024 року

**ПРОГРАМА
УСНОЇ СПІВБЕСІДИ
З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ**

для абітурієнтів, що вступають на основі
базової середньої освіти для здобуття
освітньо-професійного ступеня
фахового молодшого бакалавра у 2024 р.

Розглянуто та схвалено
на засіданні циклової комісії
загальноосвітніх дисциплін
Протокол № 8 від 05 квітня 2024 року
Голова *ОМ* Олена МАТВІЙВА

Зміст

1. Пояснювальна записка до програми УС з української мови
2. Програма УС з української мови
3. Рекомендована література
4. Критерії оцінювання

Пояснювальна записка до програми УС з української мови

Мова належить до найважливіших ознак людини. Вона є засобом і матеріалом формування й становлення особистості людини, її інтелекту, волі, почуттів та формою буття. Мова – це безперервний процес пізнання світу, його освоєння людиною. Мова є засобом спілкування між людьми, передання власного досвіду іншим.

Українська мова є державною мовою України. Це передбачає її пріоритетне використання в усіх сферах суспільного життя. Оволодіння українською мовою сприяє залученню до надбань культури українського народу, виробляє почуття впевненості у власних силах, допомагає свідомо мотивувати вибір майбутньої професії. Досконале володіння державною мовою - важлива умова формування особистості майбутнього фахівця, становлення його високодуховного, національно зорієнтованого світогляду як запоруки професійної кар'єри, передумови формування фахової компетенції.

Учасники вступних випробувань повинні знати та вміти:

- правильно писати слова на вивчені орфографічні правила та словникові слова;
- визначати в словах фонетичні зміни;
- визначати спосіб творення слів;
- знати лексику української мови: розрізняти синоніми, омоніми, антоніми;
- пояснювати значення фразеологізмів;
- знати і розрізняти самостійні та службові частини мови;
- розрізняти види речень, члени речення;
- розставляти розділові знаки за допомогою вивчених правил у простих та складних реченнях;
- дотримуватися норм мовленнєвого етикету.

Програма УС з української мови

Програма з української мови для проведення вступних випробувань для вступників Харківського соціально – економічного фахового коледжу на основі базової середньої освіти розроблена згідно з Програмою з української мови для шкіл з українською мовою навчання (наказ Міністерства освіти і науки України

від 07.06.2017 №804) та на основі Державного стандарту базової загальної середньої освіти.

Співбесіда передбачає виконання певних завдань, під час яких необхідно визначити:

- рівень базової та основної підготовки вступників (знання теоретичного матеріалу з української мови, вміння розмежовувати частини мови, члени речення, визначати відмінності у вияві спільних граматичних категорій у різних частинах мови, особливості словозміни частин мови; вміння аналізувати структуру речень).

Мета програми – допомогти абітурієнтові зорієнтуватися під час підготовки до вступного випробування з української мови.

Матеріал програми розподілений за такими розділами:

1. Фонетика. Орфоепія і орфографія

Правила вживання апострофа, м'якого знака. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних та збігу однакових приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків.

2. Лексикологія

Багатозначні й однозначні слова. Синоніми, антоніми, омоніми, пароніми.

3. Фразеологія

Тлумачення фразеологізмів.

4. Будова слова, словотвір і орфографія

Вимова і написання префіксів та суфіксів. Творення слів. Основні способи словотворення в українській мові.

5. Морфологія й орфографія

Правопис відмінкових закінчень іменників. Правопис префіксів. Правопис відмінкових закінчень і найуживаніших суфіксів прикметників. Написання складних прикметників. Правопис числівників, займенників, дієслів.

6. Синтаксис і пунктуація

Просте речення. Види речень. Головні і другорядні члени речення (підмет і присудок; додаток, означення, обставина). Тире між підметом і присудком. Розділові знаки при прикладках, дієприслівникових і дієприкметникових та порівняльних зворотах.

Речення двоскладні і односкладні. Різновиди односкладних речень. Повні і неповні речення. Однорідні члени речення. Звертання і вставні слова.

Відокремлені другорядні члени речення. Складне речення, його типи. Складносурядне сполучникове речення. Складнопірядне речення. Основні види пірядних речень. Складне речення з кількома пірядними. Безсполучникове складне речення.

7. Стилїстика

Вступне випробування з кожним вступником проводиться індивідуально у формі усної співбесіди. Співбесіда відбувається у формі усних запитань і відповідей без попередньої письмової підготовки вступників.

У процесі підготовки відповіді заборонено використання підручників, посібників, довідкової літератури, підказування. Інформація про результат співбесіди оголошується вступникові в день її проведення.

Рекомендована література

1. Данилевська О. Українська мова. Комплексне видання. ЗНО 2021. – К.: Літера ЛТД, 2020, - 368 ст.
2. Когут В.М. Український правопис 2019. Зміни та правила. – 2-ге видання, доповнене та перероблене, Т.: Навчальна книга - Богдан, 2019, 32 ст.
3. Омельчук С.А. Практикум з правопису української мови. – К.: Грамота, 2019, - 65 ст.
4. Ющук І. П. Рідна мова: Підруч. для 8 кл. Київ. Арт-Освіта, 2004. 256 с.
5. Українська мова: Заболотний В.В. та ін. Збірник підсумкових контрольних робіт з української мови. 9 клас: Державна підсумкова атестація. – К.: Літера ЛТД, 2015.
6. Хворостяний І. Українська мова: лайфхаки – Х.: Ранок, 2018, -288 ст.

Критерії оцінювання

Даний комплекс нормативних критеріїв містить у собі головні вимоги щодо оцінки рівня базової підготовки з предмету «Українська мова». Оцінювання здійснюється за 200-бальною шкалою.

Рівні навчальних досягнень вступників		Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
I	Початковий	1	Вступник виявив незнання або нерозуміння навчального матеріалу
		2	Вступник не відповів на більшу частину запитань
		3	Вступник не володіє мовознавчою термінологією. Допущені помилки у визначенні понять, висвітленні основних положень, які не виправлені після зауваження викладача
II	Середній	4	Вступник не впорався з питаннями, показав недостатню сформованість лінгвістичних умінь та навичок.
		5	Вступник допускає помилки у визначенні понять, використанні наукової термінології.
		6	Вступник недостатньо повно розкриває зміст питань, але показує їхнє загальне розуміння.
		7	Вступник у викладі матеріалу допускає невеликі прогалини, які виправляє після зауважень викладача
III	Достатній	8	Вступник допускає декілька помилок, які виправляє після зауваження викладача
		9	Вступник допускає одну - дві помилки, які виправляє після зауваження викладача
IV	Високий	10	Знання, вміння й навички вступника повністю відповідають вимогам програми, зокрема вступник у повному обсязі дає відповіді на питання, але допускає мінімальні неточності у визначенні мовних понять.
		11	Знання, вміння й навички вступника повністю відповідають вимогам програми, зокрема вступник безпомилково відповідає на всі визначені та додаткові питання, з легкістю демонструє теоретичні знання на практиці

	12	Знання, вміння й навички вступника повністю відповідають вимогам програми, зокрема вступник бездоганно відповідає на основні та додаткові питання, з легкістю демонструє теоретичні знання на практиці, наводить приклади.
--	----	--